

SINTEZA
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul
de lege pentru modificarea Legii muzeelor nr. 262/2017

Nr. d/o	Participantul la avizare (expertizare)/consultare publică	Nr. pct.	Conținutul obiecției / propunerii (recomandării)	Argumentarea autorului proiectului
Avizare nr.1				
1.	Cancelaria de Stat (nr.15-90-2909 din 15.03.2024)	La art.I., pct. 1 din proiectul de lege	Se menționează că sintagma „instituții muzeale”, la orice caz gramatical, se substituie cu cuvântul „muzee”, la cazul gramatical corespunzător. Prin urmare, la art.I, pct.5, textul: „la alineatul (5) cuvintele „instituții muzeale” se substituie cu cuvântul „entități” – nu are relevanță.	Se acceptă La art. I, pct 1 alin.(5) cuvântul „entități se va substitui cu cuvântul „muzee”.
		La art.I, pct.2 din proiectul de lege	Propunem redefinirea noțiunii de „muzeu virtual”, întrucât aceasta urmează a fi explicată/definită, fiind irelevantă descrierea modului de accesare de către public. În accepțiune generală, muzeu virtual este o entitate digitală care are scopuri asemănătoare cu cele ale unui muzeu. (https://ro.wikipedia.org/wiki/Muzeu_virtual)	Se acceptă parțial. Pct. 2 se va completa, după cum urmează: „muzeu virtual – instituție digitală, care îndeplinește funcțiile sale prin intermediul colecțiilor digitalizate și este accesat de către public <i>prin intermediul conexiunii la internet</i> utilizând tehnologiile noi”
		La art.I, pct. 5 din proiectul de lege	Care face referire la modificarea art.5. alin (1) din Lege, considerăm oportună excluderea lit.(b) muzee republicane, deoarece pot fi identificate cu muzeele naționale. Fie, completarea art.5 cu un alineat, care să specifice categoria muzeelor republicane. Totodată, propunem excluderea textului: „la alineatul (8): cuvintele „de arheologie, de istorie” se substituie cu cuvintele „de istorie, de arheologie”, întrucât nu este nicio justificare în acest sens nici în nota informativă la proiectul de lege, nici la nivel normativ.	Se acceptă. Pentru a nu crea confuzii cu muzeele naționale se va exclude sintagma „muzee republicane”. Modificarea propusă a fost deja inclusă în proiectul de lege prezentat,
		La art.I, pct.15 din proiectul de lege	Textul: „Normelor de acreditare a ghizilor din muzeele cu statut de instituții publice” urmează a fi confruntat cu cel de la art.II alin(2): „Normele de acreditare a ghizilor în muzeele publice”, pentru definitivarea denumirii actului administrativ normativ. Totodată, propunem reexaminarea oportunității elaborării și aprobării Normelor de acreditare a ghizilor în muzeele publice, prin prisma competențelor funcționale ale Ministerului Culturii.	Se acceptă Textul: „Normele de acreditare a ghizilor din muzeele cu statut de instituții publice” a fost modificat și la art.II alin. (2). Normele de acreditare a ghizilor din muzeele cu statut de instituții publice va fi elaborat și aprobat în limitele competențelor funcționale ale Ministerului Culturii.
2.	Agenția Proprietății Publice (nr. 05-		Lipsă de obiecții și propuneri.	

	03-1729 din 19.03.2024)			
3.	Agenția de Guvernare Electronică (nr. 24/3007-44 din 22.03.2024)	La art.6 alin.(1) din proiectul de lege	<p>Art.6, alin.(1) va avea următorul cuprins: „ Muzeele cu personalitate juridică pot fi înființate în calitate de <i>instituții publice sau private</i>”. Astfel, în accepțiunea AGE, conform dispozițiilor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - art.176, 177,179 și 180 din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, coroborate cu cele ale - Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali; - art.13 din Legea nr. 86/2020 cu privire la organizațiile necomerciale, în cazul muzeelor cu persoanlitate juridică înființate ca instituții private, <p>dobândirea de către un muzeu a personalității juridice (capacitate de folosință și de exercițiu a persoanei juridice) ar trebui să fie condiționată de înregistrarea de stat a acesteia de către organul înregistrării de stat (Agenția Servicii Publice) în registrul de stat al persoanelor juridice, care este parte integrantă a Registrului de stat al unităților de drept (SI RSUD). Mai mult, în cazul muzeelor cu persoanlitate juridică înființate ca instituții publice sau private, această concluzie, se argumentează și prin prevederile pct. 25 sbp.1) lit. a) din Conceptul Sistemului Informațional „Registrul de stat al unităților de drept”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 955/2022, care stabilește că unul din obiectele informaționale de bază ale SI RSUD, este „Unitatea de drept”, care la categorie de „persoane juridice”, subcategorie de „organizații necomerciale” cuprinde ca una din formele de organizare juridică inclusiv „<i>instituție privată</i>” și „<i>instituții publice</i>”. În acest context, este necesar să se rețină că, în conformitate cu dispozițiile art.19 alin. (8) din Legea nr. 71/2007 cu privire la registre, <i>înregistrarea repetată a obiectului registrului, care a fost înregistrat într-un alt registru de stat, sau acumularea repetată a datelor despre obiect în același registru se interzice</i>. Prin urmare, considerăm că ipoteza de înregistrare a unui muzeu atât în RSUD, cât și în Registrul</p>	S-a luat act.

	<p>muzeelor din Republica Moldova ar contraveni dispozițiilor legale enunțate.</p>	
<p>La art. 7 din proiectul de lege</p>	<p>În această ordine de idei, propunem autorului să reconsidere integral soluțiile juridice propuse al art. I, pct.7 din proiectul de lege. În context, propunem ca art.7 din Legea nr. 262/2017 să fie expus în redacție nouă integral, după cum urmează:</p> <p>„Articolul 7. Înregistrarea muzeelor și a informațiilor despre muzee</p> <p>(1) Muzeele dobândesc personalitate juridică din momentul înregistrării de către Agenția Servicii Publice, conform procedurilor prevăzute de Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, ținându-se cont de prevederile alin.(2).</p> <p>(2) Pentru înregistrarea de stat a muzeului Agenția Servicii Publice verifică deținerea avizului Ministerului Culturii.</p> <p>(3) Pentru emiterea avizului necesar pentru înregistrarea de stat a muzeului, Ministerul Culturii verifică respectarea de către acesta a următoarelor condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) dispunerea de patrimoniu cultural susceptibil de clasare în categoriile Tezaur și Fond; b) deținerea imobilului/spațiilor separate destinate muzeului; c) dotarea tehnico-materială (instalații, mobilier, tehnică de calcul etc.), în conformitate cu prevederile Regulamentului de evidență și conservare a patrimoniului muzeal; d) existența mijloacelor financiare necesare activității muzeului; e) aprobarea de către fondator a statutului de organizare și funcționare a muzeului; f) dispunerea de personal de specialitate, de deservire și auxiliar, care asigură activitatea instituției. <p>(4) Muzeele care nu întrunesc condițiile prevăzute la alin.(3) sunt luate la evidență de autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea pe teritoriul administrat de care își au sediul instituțiile respective.</p> <p>(5) Informațiile privind mărimea și valoarea patrimoniului muzeal, capacitatea științifică și tehnică de</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Au fost considerate soluțiile juridice și art.7 din Legea nr. 262/2017 va fi expusă în redacție nouă integral, după cum urmează:</p> <p>„Articolul 7. Înregistrarea muzeelor și a informațiilor despre muzee:</p> <p>(1) În funcție de mărimea și valoarea patrimoniului muzeal, capacitatea științifică și tehnică de evidență, cercetare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului, muzeele dobândesc personalitate juridică din momentul înregistrării de către Agenția Servicii Publice, conform procedurilor prevăzute de Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, ținându-se cont de prevederile alin.(2).</p> <p>(2) Pentru înregistrarea de stat a muzeului Agenția Servicii Publice verifică deținerea avizului Ministerului Culturii.</p> <p>(3) Pentru emiterea avizului necesar pentru înregistrarea de stat a muzeului, Ministerul Culturii verifică respectarea de către acesta a următoarelor condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) dispunerea de patrimoniu cultural susceptibil de clasare în categoriile A, B și C; b) deținerea imobilului/spațiilor separate destinate muzeului; c) dotarea tehnico-materială (instalații, mobilier, tehnică de calcul etc.), în conformitate cu prevederile Regulamentului de evidență și conservare a patrimoniului muzeal; d) existența mijloacelor financiare necesare activității muzeului; e) aprobarea de către fondator a statutului de organizare și funcționare a muzeului; f) dispunerea de personal de specialitate, de deservire tehnică, auxiliar și muncitor, care asigură activitatea instituției. <p>(4) Muzeele care nu întrunesc condițiile prevăzute la alin.(3) sunt luate la evidență de autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și ale unității teritoriale autonome Găgăuzia, în a căror rază teritorială își au sediul respectivele muzee.</p> <p>(5) Informațiile privind mărimea și valoarea patrimoniului muzeal, capacitatea științifică și tehnică de evidență, cercetare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului ale unui muzeu se introduc în Registrul muzeelor din Republica Moldova sau în</p>

		<p>evidență, cercetare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului ale unui muzeu se introduc în Registrul muzeelor din Republica Moldova sau în inventarul instituțiilor locale de cultură, gestionat de autoritățile publice locale de nivel II cu competențe în domeniu.</p> <p>(6) Registrul muzeelor din Republica Moldova se instituie și se documentează de către Guvern, și este ținut de către Ministerul Culturii.</p> <p>(7) Inventarele instituțiilor locale de cultură se instituie și se documentează de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, și se țin de către autoritățile lor executive cu competențe în domeniu.”.</p>	<p>inventarul instituțiilor locale de cultură, gestionat de autoritățile publice locale de nivel II cu competențe în domeniu.</p> <p>(6) Registrul muzeelor din Republica Moldova se instituie și se documentează de către Guvern, și este ținut de către Ministerul Culturii.</p> <p>(7) Inventarele instituțiilor locale de cultură se instituie și se documentează de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, și se țin de către autoritățile lor executive cu competențe în domeniu.”.</p>	
	<p>La art.I, pct. 8 (amendamentul la art.8 alin.(1))</p>	<p>Se propune de expus în redacție nouă integral, după cum urmează: „(1) Muzeele înregistrate se supun acreditării.”.</p>	<p>Se acceptă. Pct. 8 , alin. (1) se expune în redacție nouă, după cum urmează: „(1) Muzeele înregistrate se supun acreditării.”.</p>	
4.	<p>Ministerul Justiției (nr.04/1-2887 din 26.02.2024)</p>	<p>La proiectul de lege</p>	<p>În conformitate cu uzanțele de tehnică legislativă, cuvântul „sintagma” se utilizează cu referire la un grup de două sau mai multe cuvinte între care există raporturi de subordonare; cuvântul „textul” se folosește pentru individualizarea unor cuvinte și cifre, cuvinte și semne de punctuație, cifre și semne de punctuație, iar în celelalte cazuri, pentru formularea dispozițiilor de modificare, se utilizează termenii „cuvântul”/„cuvintele”, după caz, termenii „cifra”/„cifrele”.</p>	<p>Se acceptă.</p>
	<p>La pct.1. din proiectul de lege</p>	<p>În privința normei de modificare în tot textul a sintagmei „regulamentul –cadru de organizare și funcționare a muzeelor”, remarcăm că textul care se dorește a fi modificat se conține doar la conținutul art.27, alin. (2) lit. (b) din Legea nr. 262/2017 și nu în tot textul acesteia. Totodată, este de menționat că art.27 din legea precitată, în conținutul căruia se propune a interveni cu modificarea așa cum este de prevăzut în proiect, se regăsește în capitolul „Dispozițiile finale și tranzitorii”, în care sunt cuprinse norme necesare pentru punerea în aplicare a actului normativ. Din punct de vedere juridic, modificările propuse potrivit proiectului nu pot fi acceptate, deoarece prevederile art.27 din legea în discuție deja și-au produs efectul. Prin urmare, în măsura în care normele și-au</p>	<p>Se acceptă parțial. Urmare a aprobării proiectului de lege pentru modificarea Legii muzeelor nr. 262/2017, muzeele publice vor elabora Statute de organizare și funcționare a muzeelor gestionate, în baza Statutului - cadrul de organizare și funcționare a muzeelor lor, aprobat de Guvern în scopul recordării Legii muzeelor nr. 262/2017 la prevederile art.307 alin. (3) din Codul civil (republicat) nr. 1107/2002.</p>	

		produs efectele juridice, respectivele reprezintă norme consumate în timp și nu sunt susceptibile de modificare.	
La pct.2, art.2.din proiectul de lege		În textul noțiunii „muzeu virtual”, considerăm necesară reformularea cuvântului „entitate”, deoarece nu conferă normei caracter de claritate. Aceași observație este valabilă și pentru pct.5, care se referă la art.5 alin. (5). Totodată, în dispoziția de modificare cuvintele „cu următoarea noțiune” se vor substitui cu textul, „cu noțiunea „muzeu virtual” cu următorul cuprins”.	Se acceptă. Pct. 2 se va completa, după cum urmează: „muzeu virtual – <i>instituție</i> digitală, care îndeplinește funcțiile sale prin intermediul colecțiilor digitalizate și este accesat de către public <i>prin intermediul conexiunii la internet</i> utilizând tehnologiile noi”
La pct.3 din proiectul de lege		Se va indica modificarea denumirii Capitolului II, dar nu a cuvântului „Muzeele”.	Se acceptă Capitolul II în proiectul de lege va avea următoarea denumire „Organizarea, funcțiile și clasificarea muzeelor”.
La pct. 4 din proiectul de lege		Se va expune în redacție nouă art. 3, deoarece se modifică în totalitate (observație valabilă și pentru pct.14). Adicional, în privința normei propuse la art.3, alin.(3), aratăm că potrivit art.299, alin.(1) din Codul civil „Instituția privată este organizația necomercială constituită de către o singură persoană pentru realizarea unor scopuri necomerciale, finanțată parțial sau integral de aceasta”. Dispoziții similare sunt cuprinse la art.2 alin.(3) din Legea cu privire la organizațiile necomerciale nr.86/2020, care prevăd că instituția privată este organizația necomercială constituită de către o singură persoană pentru realizarea unor scopuri necomerciale, finanțată parțial sau integral de aceasta. Potrivit art. 3 din legea anterior menționată, organizația necomercială este liberă să își stabilească structura internă, scopurile și activitățile proprii, în condițiile legii. Or, instituția privată creată prestează anumite servicii, care corespund intereselor fondatorului. Prin, urmare fondatorii privați care din propria inițiativă și din contul surselor financiare proprii, decid asupra înființării muzeelor, au libertatea să stabilească de sine stătător modul în care vor fi organizate muzeele ai căror fondatori vor fi. Prin urmare, menționăm că Guvernul, în limitele competențelor funcționale, ar avea atribuția să reglementeze activitatea muzeelor publice, dar nu a celor aflate în proprietate privată. În contextul celor menționate mai sus, considerăm necesar a fi reexaminată norma la art.3 alin.(3), precum și cea prevăzută la art II alin. (1), care prevede aprobarea de către Guvern a statutului – cadrul de organizare și funcționare a muzeelor.	Se acceptă Art. 3 alin. (3) va avea următorul cuprins: „(3) Muzeele publice își desfășoară activitatea în baza statutelor de organizare și funcționare, elaborate conform Statutului –cadru de organizare și funcționare a muzeelor, aprobate de Guvern.”.

	<p>La pct. 5 din proiectul de lege</p> <p>Cu referire la art.5: În textul preconizat pentru alin. (1) lit. c), pentru claritatea normei, este necesară redarea în extenso a denumirii din care provine abrevierea „UTA Găgăuzia”, or, trebuie avut în vedere că, potrivit art.54 alin. (1) lit. i) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire. La alin.(1) lit. b), semnalăm că norma este neclară prin folosirea cuvintelor „muzee republicane”, întrucât nu se înțelege care este natura juridică a acestor muzee. La alin.(6) cuvântul „litera” se va extinde ca fiind excident. Subliniem, că potrivit regulilor tehnicii legislative, într-o enumerare de referințe, denumirea elementului structural nu se repetă. La alin. (7), pentru corectitudinea redactării, cuvintele „după cuvintele din paranteze” urmează a fi eliminate. Potrivit procedeelelor de modificare a actelor normative, normele privind modificarea propusă la alin. (8) ar fi trebuit de încorporat în conținutul unui singur aliniat, după cum urmează: „la alineatul (8), textul„de arheologie, de istorie” se substituie cu textul „de istorie, de arheologie”, iar după cuvintele „de istorie naturală” se completează cu cuvintele „profil mixt”.</p>	<p>Se acceptă. Pentru claritatea normei, la art. 5 alin.(1), lit. c) abrevierea „UTA Găgăuzia” se va reda în extenso, lit. c) va avea următorul cuprins: „c) muzee raionale și ale unității teritoriale autonome (UTA) Găgăuzia;”</p> <p>Alin. (1), lit.b): pentru a nu crea confuzii cu muzeele naționale se va exclude sintagma „muzee republicane”.</p> <p>Se acceptă. La alin. (6) din proiectul de lege cuvântul „litera,,se va omite</p> <p>Se acceptă.</p>
	<p>La pct.6, din proiectul de lege, referitor la art.6</p> <p>Norma propusă la alin. (1¹), care prevede crearea muzeelor fără personalitate juridică sub forma unei subdiviziuni structurale a fondatorului, sugerăm a fi corelată cu norma propusă la art.3 alin.(1), din conținutul căreia rezultă că muzeele fără personalitate juridică pot fi organizate cu statut de secție a unui alt muzeu. Prin urmare, atragem atenția că în actul normativ trebuie să se opereze cu aceeași terminologie, pentru a nu genera aplicarea și interpretarea confuză a prevederilor acestuia. Pentru rigoarea redactării, în dispoziția de completare cu alineate noi cuvântul „articol” este excident și se va exclude (obiecție valabilă în toate cazurile similare). Totodată, textul „(7¹-7³)” necesită a fi scris sub forma sa corectă „(7¹) – (7³)”. Suplimentar, se va ține cont că redacția unui element structural nou se prezintă în ghilimele în modul cum se va integra în actul supus modificării.</p>	<p>Se acceptă. Norma la art. 6, alin (1¹) a fost corelată cu norma propusă la art. 3 alin (1) și se expune după cum urmează: „(1¹) Muzeele, cu sau fără personalitate juridică, pot fi organizate cu statut de secție a unui alt muzeu la decizia fondatorului.”</p> <p>Se acceptă.</p>

	<p>La pct.7 din proiectul de lege, referitor la art.7</p>	<p>Este necesar de schimbat cu locurile norma preconizată la alin.(1) cu norma privind completarea alin. (1¹). Totodată, reținem că în cazul expunerii în redacție nouă a unor elemente de structură consecutive ale actului normativ se formulează o singură dispoziție de modificare. Prin urmare, normele ce vizează alin. (1¹) și (1²) trebuie precedate de partea introductivă: „se completează cu alineatele (1¹) și (1²) cu următorul cuprins:”.</p> <p>La alin. (1¹), pentru corectitudinea redactării, cuvintele „autoritățile publice locale de nivel II” propunem a fi substituite cu textul „autoritățile administrației publice locale de nivel al doilea și ale unității teritoriale autonome Găgăuzia”. Aceeași sugestie o reiterăm pentru alin. (4).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art.7 din Legea nr. 262/2017 va fi expusă în redacție nouă integral, după cum urmează:</p> <p>„Articolul 7. Înregistrarea muzeelor și a informațiilor despre muzee:</p> <p>(1) În funcție de mărimea și valoarea patrimoniului muzeal, capacitatea științifică și tehnică de evidență, cercetare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului, muzele dobândesc personalitate juridică din momentul înregistrării de către Agenția Servicii Publice, conform procedurilor prevăzute de Legea nr.220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, ținându-se cont de prevederile alin.(2).</p> <p>(2) Pentru înregistrarea de stat a muzeului Agenția Servicii Publice verifică deținerea avizului Ministerului Culturii.</p> <p>(3) Pentru emiterea avizului necesar pentru înregistrarea de stat a muzeului, Ministerul Culturii verifică respectarea de către acesta a următoarelor condiții:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) dispunerea de patrimoniu cultural susceptibil de clasare în categoriile A, B și C; b) deținerea imobilului/spațiilor separate destinate muzeului; c) dotarea tehnico-materială (instalații, mobilier, tehnică de calcul etc.), în conformitate cu prevederile Regulamentului de evidență și conservare a patrimoniului muzeal; d) existența mijloacelor financiare necesare activității muzeului; e) aprobarea de către fondator a statutului de organizare și funcționare a muzeului; f) dispunerea de personal de specialitate, de deservire tehnică, auxiliar și muncitoresc, care asigură activitatea instituției. <p>(4) Muzele care nu întrunesc condițiile prevăzute la alin.(3) sunt luate la evidență de autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea și ale unității teritoriale autonome Găgăuzia, în a căror rază teritorială își au sediul respectivele muzee.</p> <p>(5) Informațiile privind mărimea și valoarea patrimoniului muzeal, capacitatea științifică și tehnică de evidență, cercetare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului ale unui muzeu se introduc în Registrul muzeelor din Republica Moldova sau în inventarul instituțiilor locale de cultură, gestionat de autoritățile publice locale de nivel al doilea și ale unității teritoriale autonome Găgăuzia cu competențe în domeniu.</p>
--	---	--	---

			<p>(6) Registrul muzeelor din Republica Moldova se instituie și se documentează de către Guvern, și este ținut de către Ministerul Culturii.</p> <p>(7) Inventarele instituțiilor locale de cultură se instituie și se documentează de către autoritățile administrației publice locale de nivelul al doilea, și se țin de către autoritățile lor executive cu competențe în domeniu.”.</p>	
		La pct.11 din proiectul de lege	<p>Alineatul al treilea, pentru corectitudinea redactării, cuvântul „articol” urmează a fi exclus.</p>	Se acceptă.
		La pct.12,13 și 15 din proiectul de lege	<p>Pentru respectarea regulilor de ortografie, termenul „Articol” trebuie scris cu inițială mică, iar cuvântul „Legea” se va exclude ca fiind inutil.</p>	Se acceptă.
		La pct. 19 din proiectul de lege	<p>Semnalăm că, potrivit definiției tratatului internațional din art.2 din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova prin tratat internațional se înțelege orice acord încheiat în scris de către Republica Moldova, destinat a produce efecte juridice și guvernate de normele dreptului internațional, perfectat fie într-un instrument unic, fie în două sau mai multe instrumente conexe, oricare ar fi denumirea sa particulară (tratată, acord, convenție, act general, pact, memorandum, schimb de note, protocol, declarație, statut, act final, modus vivendi, aranjament, etc., toate având valoare juridică egală). Astfel, nu mai este necesar a face trimitere la acorduri în contextul în care s-a făcut trimitere la tratatele internaționale.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Cuvintul „acordurile” se va exclude.</p>
		La art. III din proiectul de lege	<p>Dispozițiile art. III se vor incorpora ca alin. (1) la Art.II. Subsecvent, la Art.III pentru indicarea exactă a momentului intrării în vigoare a actului normativ, recomandăm utilizarea cuvintelor „la expirarea a”, urmată de perioada rezervată pentru intrarea în vigoare a actului, după următorul exemplu: „intră în vigoare la expirarea a optsprezece luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”, sau prin indicarea exactă a datei intrării în vigoare.</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Art. III va avea următorul cuprins: „Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a optsprezece luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.</p>
5.	Ministerul Finanțelor	La pct.5 din	<p>La pct. 5 (care modifică art. 5 alin. (1)) se propune excluderea redacției <i>lit. b)</i>, deoarece proiectul inaintat nu</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Lit. b) la pct. 5 se va exclude.</p>

(nr.07/1-03/27/469 din 27.03.2024)	proiectul de lege	conține noțiuni și prevederi care ar reglementa activitatea <i>muzeelor republicane.</i>	
	La pct. 6 din proiectul de lege	La pct 6 (care completează art. 6 cu alin. (7 ³)) prevede înființarea muzeelor virtuale care pot fi înființate de către persoanele fizice și juridice de drept public și privat. Prin urmare, nu este clar care va fi statutul instituțiilor respective, cum va fi organizată activitatea acestora (în calitate de instituții cu sau fără personalitate juridică) și care va fi modalitatea de finanțare a muzeelor virtuale. Mai mult ca atât, ținând cont de faptul că, muzeele virtuale pot fi înființate de către persoanele juridice de drept public, aceasta va genera în mod direct necesitatea alocării mijloacelor financiare suplimentare pentru crearea și funcționarea acestora, întrucât potrivit prevederilor art.18 din Legea nr. 262/2017, activitatea muzeelor aflate în proprietate publică se finanțează din alocațiile acordate de la bugetul de stat și de la bugetele locale. Prin urmare, proiectul de hotărâre și Nota informativă urmează a fi completate cu detalii în acest sens.	Se acceptă Menționăm că din punct de vedere a formei de organizare- juridice, muzeele virtuale se vor înființa similar regulilor de înființare prevăzute la articolul 3 din Lege. Astfel, muzeele virtuale vor fi înființate ca muzee distincte cu persoanlitate juridică fie ca subdiviziuni a fondatorului, precum prevede art.6 alin.(1 ¹) din noul proiect de Lege. Respectiv, finanțarea muzeelor virtuale va fi similară modalității de finanțare a muzeelor clasice (cu sediu fizic) și se va dispune în limita mijloacelor financiare aprobate pentru fondator de către organul competent.
	La art.7 din proiectul de lege	La pct. 7 (care completează art.7 cu alin. (1 ²) lit. f)), cu privire la enumerarea tipurilor de personal din cadrul muzeelor, urmează a fi adusă în concordanță cu Legea privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar nr. 270/2018, care reglementează tipurile de personal, precum; de specialitate, de deservire tehnică, auxiliar și muncitoresc.	Se acceptă. Urmare a expunerii în redacția nouă a pct. 7, alin (3), lit f) va avea următorul cuprins: „dispunerea de personal de specialitate, de deservire tehnică, auxiliar și muncitoresc, care asigură activitatea instituției.”.
La pct. 10 la proiectul de lege	Redacția nouă a pct.10 (care modifică art.11 lit.c)), ce ține de <i>inclusiunea în componența patrimoniului muzeal a</i> <i>grădinilor botanice și zoologice</i> , poate crea o povară financiară semnificativă atât asupra bugetului de stat, cât și asupra bugetelor locale pentru menținerea activității acestor bunuri. Prin urmare, Ministerul Finanțelor se va expune asupra propunerii respective doar după prezentarea de către autor a calculelor și estimărilor suplimentare în Nota informativă.	Se acceptă parțial. Modificarea data a fost propusă pentru a aduce în existența cadrului legal, ceea ce unele muzee deja dețin în componența patrimoniului muzeal, ca exemplu: Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală gestionează de zeci de ani Grădina Botanică a Muzeului (https://www.muzeu.md/scurt-istoric/); Conacul Balioz (filiala Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală), Rezervația Cultural – Naturală „Orheiul Vechi” dețin parcuri (grădini botanice cu diverse specii de floră). Modificarea propusă nu necesită resurse financiare suplimentare de la bugetul de stat, cât și de bugetele locale deoarece aceste grădini /parcuri se întrețin/ se valorifică cu alocațiile bugetare existente. Art.11 lit c) va avea următorul cuprins:	

		<p>La pct.16 din proiectul de lege</p> <p>Propunerea înaintată la pct. 16 (care modifică art.18 alin. (3)) nu se susține și urmează a fi exclusă, întrucât art. 6 din Legea cu privire la Guvern nr. 136/2017, prevede că întru realizarea funcțiilor sale una din atribuțiile Guvernului este să asigure accesul, prestarea, verificarea, evaluarea calității și modernizarea serviciilor publice. La fel, potrivit art.4 din Legea prenotată, Guvernul exercită conducerea generală a activității executive în domeniul gestionării finanțelor publice.</p> <p>Totodată, se propune de completat pct.16 cu <i>un alineat nou</i> cu următorul cuprins: „la alineatul (2) cuvintele „și sunt gestionate în regim extrabugetar” se exclud;”.</p> <p>Redacția propusă este determinată de următoarele argumente:</p> <ul style="list-style-type: none"> - în prezent, muzeele, având statut de instituție publică, sunt finanțate practic din mijloacele bugetare cu respectarea evidenței contabile, conform normelor și regulilor stabilite în sistemul bugetar; - veniturile colectate se utilizează, alături de veniturile generale și sursele de finanțare, pe măsura încasării lor pentru finanțarea cheltuielilor aprobate în bugetele acestora, fără a fi condiționate pentru anumite cheltuieli (potrivit art.43 alin 93) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar fiscale nr. 181/2014); - se interzice instituțiilor bugetare să deschisă conturi bancare pentru efectuarea operațiunilor de încasări și plăți prin instituțiile financiare (conform art.62 alin. (5) lit. a) din Legea nr. 181/2014). 	<p>„c) situri, rezervații culturale și naturale constituie din parcuri, landsafturi naturale sau amenajate, grădini botanice, constituite din terenuri și structuri arhitecturale;”</p> <p>Nu se acceptă.</p> <p>Menționăm că muzeele constituie structuri dinamice, în interiorul cărora permanent se întreprind acțiuni juridice și economice de valorificare (completare și dezvoltare) a patrimoniului muzeal.</p> <p>În funcție de capacitatea muzeului și valoarea patrimoniului muzeal urmează a fi determinată și valoarea (tariful) serviciilor prestate populației de muzeele naționale.</p> <p>Astfel, se impune necesitatea de a oferi muzeelor naționale posibilitatea de a stabili desinestător tarifele la serviciile prestate, prin intermediul organelor de conducere ale acestora.</p> <p>Menționăm că, Parlamentul este împuternicit prin Constituție de a stabili reguli atât generale cât și speciale în domeniul economic precum și în domeniul bugetar. Respectiv, Parlamentul are prerogativa de a stabili reglementări speciale în domeniul formării veniturilor de către instituțiile bugetare.</p> <p>În acest sens, menționăm că prin actualul proiect de Lege se includ norme speciale în materia stabilirii tarifelor la serviciile prestate din muzeele naționale, anume din considerentul că valoarea (tariful) acestor servicii este influențat de capacitatea muzeului și valoarea patrimoniului muzeal.</p> <p>Accentuăm că, prin oferirea dreptului muzeelor publice de a stabili cuantumul serviciilor oferite nu se încalcă art.6 din Legea cu privire la Guvern nr.136/2017 (atâta timp cât Guvernul în continuare va fi responsabil de stabilirea condițiilor de acces la serviciile muzeelor, de asigurarea prestării acestor servicii, de verificarea serviciilor, de evaluarea calității serviciilor oferite de muzee precum și de modernizarea acestora).</p> <p>Conform propunerilor formulate în proiectul de Lege, tarifele stabilite de muzeele naționale urmează a fi aprobate de Ministerul Culturii, deci, există un instrument public de verificare a acestor tarife.</p> <p>Din raționamente similare, menționăm că nu este încălcat nici art.4 din Legea cu privire la Guvern nr.136/2017, or Guvernul în continuare va exercita conducerea generală a activității executive în domeniul gestionării finanțelor publice (tarifele serviciilor vor fi colectate la bugetul de stat), iar corectitudinea stabilirii tarifelor va fi controlată de Ministerul Culturii.</p>
--	--	--	---

				Or, fără aprobarea cuantumului plăților de către Ministerul Culturii acestea nu vor fi aplicabile.
		La pct.18 din proiectul de lege	La redacția pct.18 (care modifică art.19) se înaintează următoarelor propuneri: <ul style="list-style-type: none"> - <i>alin. (7) și alin.(8)</i> se vor expune într-un singur alineat cu următorul cuprins: „Remunerarea personalului muzeelor publice și muzeelor private se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare, potrivit condițiilor de desfășurare a activităților muzeale.”; - la alin.(9) textul „alocând anual în acest scop mijloace financiare la cotele prevăzute de Codul muncii al Republicii Moldova” de substituit cu cuvintele „conform legislației în vigoare”. 	Se acceptă. La pct. 18 (care modifică art. 19) alin. (7) și alin.(8) se vor expune într-un singur alineat cu următorul cuprins: „Remunerarea personalului muzeelor publice și muzeelor private se efectuează în conformitate cu legislația în vigoare, potrivit condițiilor de desfășurare a activităților muzeale.”. Se acceptă.
		La Nota informativă	Reieșind din prevederile art. 30 din Legea cu privire la actele normative nr. 100/2017, se solicită de a completa Nota informativă la proiect, cu impactul financiar și sursa de finanțare a cheltuielilor pentru implementarea prevederilor proiectului, în special cu costul necesar pentru înființarea și funcționarea muzeelor virtuale de către persoanele juridice de drept public.	Nu se acceptă. Accentuăm că implementarea proiectului nu necesită alocarea resurselor financiare suplimentare de la bugetul de stat. Toate modificările operate la lege vor fi posibile de implimentat în limita alocațiilor bugetare aprobate. Atât pentru muzeele virtuale cât și pentru cele clasice (fizice), cheltuielile vor fi determinate în funcție de mijloacele bugetare aprobate. Totodată, Vă informăm că în 2023 în Republica Moldova a demarat programul „Muzeele Vitorului” în sumă de 200000 euro cu suportul USAID, Suedia și Marea Britanie prin intermediul Proiectului „Tehnologiile Vitorului” și al Proiectului de Competitivitate și Reziliență Rurală sub egida Ministerului Culturii. Muzeele din țară vor oferi publicului expoziții imersive prin intermediul instalațiilor digitale https://mc.gov.md/ro/content/muzeele-viitorului-vor-oferi-vizitatorilor-experiente-culturale-interactive-si-complexe
6.	CALM (Congresul Autorităților Locale din Moldova) (nr.123 din 03.04.2024)	Art.6 din proiectul de lege	La art. 6, alin.(7) ce ține de înființarea muzeelor locale să fie exclus Avizul Comisiei Naționale a Muzeelor și Colecțiilor, atât timp cât contribuția financiară este doar a autorității locale.	Nu se acceptă. Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor pentru a emite avizul cu privire la înregistrarea muzeelor verifică un șir de condiții necesare activității muzeului: dispunerea de patrimoniu cultural susceptibil de clasare în categoriile A, B și C; deținerea imobilului/spațiilor separate destinate muzeului; dotarea tehnico-materială (instalații, mobilier, tehnică de calcul etc.), în conformitate cu prevederile Regulamentului de evidență și conservare a patrimoniului muzeal; existența mijloacelor financiare necesare activității muzeului; aprobarea de către

				fondator a statutului de organizare și funcționare a muzeului; dispunerea de personal de specialitate, de deservire tehnică, auxiliar și muncitoresc, care asigură activitatea instituției.
Avizare nr. 2				
1.	Ministerul Finanțelor (nr.07/1-03/39/667 din 19.04.2024)	Pct.16 din proiectul de lege	La pct.16 (care modifică art. 18) se propune excluderea textului „ , după cuvintele „venituri colectate” se completează cu cuvintele „și sponsorizări”; ”, întrucât, reieșind din prevederile art.43 alin. (1) lit. c) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar – fiscale nr. 181/2014, donațiile, sponsorizările și alte mijloace bănești intrate legal în posesia autorităților/instituțiilor bugetare sunt gestionate ca <i>venituri colectate</i> . Art. 18, alin. (2) cuvintele „și sunt gestionate în regim extrabugetar” se exclud. Modificările propuse la art. 18 alin. (5) și alin. (16) din Tabelul comparativ nu se regăsesc în pct.16 din proiectul de lege. Astfel, se propune aducerea în concordanță a pct. 16 din proiect.	Se acceptă. Au fost operate modificări în baza obiecțiilor
		La Nota Informativă	La Nota informativă la proiect, autorul nu a estimat costul necesar pentru înființarea și funcționarea muzeelor virtuale de către persoanele juridice de drept public, argumentând în Sinteza obiecțiilor și propunerilor că „cheltuielile vor fi determinate în funcție de mijloacele bugetare aprobate”. Astfel, se propune de a incorpora poziția respectivă a autorului în compartimentul 5 din Nota Informativă.	Se acceptă. Compartimentul 5 din Nota informativă a fost completat cu obiecția expusă.
2.	Agencia Proprietății Publice (nr. 06- 04-2647 din 19.04.2024)		În limita competențelor funcționale, comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.	
3.	Agencia de Guvernare Electronică (24/3007-69 din 24.04.2024)		În limita competențelor instituției, comunicăm că îl avizăm favorabil și nu avem obiecții sau propuneri.	
4.	Ministerul Justiției (nr. 04/1- 3847 din 24.04.2024)	La art.I din proiectul de lege	Se rețin următoarele observații și propuneri sub aspectul redactării și al respectării normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative.	S-a luat act.

	La pct.1 din proiectul de lege	Pentru rigoare în exprimare, se menționează despre substituirea cuvântului/cuvintelor sau textului respectiv cu alt cuvânt/cuvinte sau text. Or, utilizarea termenului „sintagma” în proiect este eronată, motiv pentru care urmează a fi reformulat. În acest sens, a se vedea tot conținutul proiectului.	Se acceptă .
	La pct. 3 din proiectul de lege	Pentru corectitudine în redactare, termenul „cuvintele” urmează a fi scris sub forma „textul”. Or, despre substituirea/completarea „cuvintelor” se menționează la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea/completarea „textului” respectiv. Observația este valabilă și pentru pct.5(art.5 alin.(8)), pct.6 (art.6 alin.(7) lit.a)).	Se acceptă redactarea
	La pct. 5, prin care se modifică art.5	La alin.(1), este de analizat dacă cuvântul „evidentă” nu ar trebui reformulat cu cuvântul „evidență”. În textul normei de modificare propuse la alin.(3) și (4), termenul „cuvintele” urmează a fi substituit cu termenul „cuvântul”. De revăzut redacțional norma respectivă. Norma de modificare la alin.(7), este necesar a fi scrisă, în redacția: „la alineatul(7), cuvintele „de pământ” se exclud, iar după cuvintele din paranteze „construcții aferente” se completează cu textul „, precum și în spațiul virtual”. Norma ce vizează modificarea alin.(8) necesită a fi redată în conținutul alineatului unic al părții dispozitive, dar nu în alineate distincte.	Se acceptă
	La pct.6, referitor la art.6	Textul „(7 ¹ -7 ³)” ar fi necesar de scris sub forma „(7 ¹) – (7 ³)”. Suplimentar, menționăm că, potrivit uzanței normative, textele propuse trebuie cuprinse între ghilimele de rigoare.	Se acceptă redactarea.
	La pct. 8	Pentru rigoarea exprimării, textul „Alineatul (1) se expune în redacție nouă, după cum urmează:” se va substitui cu textul ”alineatul (1) va avea următorul cuprins:”.	Se acceptă.
	La pct.1, referitor la art.11 lit.a),	Pentru corectitudinea redacției, termenul „cuvintele”, în primul caz, urmează a fi substituit cu termenul „text”.	Se acceptă.
	La pct.12	Pentru claritatea normei, în textul art. 12 ¹ alin.(2), după cuvântul „Clasarea” propunem a fi completate cuvintele „patrimoniul muzeal”.	Se acceptă.

		La pct.16	Pentru rigoare în exprimare, cuvântul „aliniatul” urmează a fi scris sub forma sa corectă „alineatul”.	Se acceptă.
		La art. II și III	Conform procedeele tehnice aplicabile actelor normative, normele propuse la art.II și III necesită a fi comasate și expuse în conținutul unui singur articol, astfel încât norma de la actualul art.III va constitui alin. (1) al actualului art.II.	Se acceptă. Au fost operate modificări în baza obiecțiilor
5.	Cancelaria de Stat (nr. 30-69-4755 din 29.04.2024)	La art.I, pct.2 din proiect	<p>Potrivit art.183 alin.91) din Codul civil, instituția este organizația necomercială constituită de fondator (fondatori) pentru exercitarea unor funcții de administrare, sociale, culturale, de învățământ și altor funcții cu caracter necomercial, finanțată parțial sau integral de acesta (aceștia). De asemenea, în conformitate cu art.183 alin. (5) din Codul civil, instituțiile pot fi publice sau private.</p> <p>Instituția publică, în corespundere cu art.184 alin. (1) din actul normativ citat, se constituie în baza unui act emis de autoritatea publică și este finanțată, integral sau parțial, de la bugetul acesteia din urmă.</p> <p>În aceeași ordine de idei, evidențiem prevederile art.32 din Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate, care stabilesc că, pentru realizarea unor funcții de administrare, sociale, culturale, de învățământ și a altor funcții de interes public, de care este responsabil, ministerul sau altă autoritate administrativă centrală, cu excepția celor de reglementare normativ-juridică, supraveghere și control de stat, precum și a altor funcții care implică exercitarea prerogativelor de putere publică, în sfera de competență a ministerului sau a altei autorități administrative centrale se constituie, se reorganizează și de dizolvă de Guvern, la propunerea ministrului sau a conducătorului autorității administrative centrale, dacă normele speciale nu prevăd altfel. Ministerul sau altă autoritate administrativă centrală care are în sfera sa de competență o instituție publică exercită, în numele statului, funcția de fondator al acesteia.</p>	S-a luat act.
		La art.1, pct 2 din proiectul de lege	<p>Reeșind din prevederile legale menționate supra, se recomandă redefinirea noțiunii de <i>muzeu virtual</i>, în vederea descrierii funcțiilor, dar și a statutului acestuia, ținând cont de specificul muzeului virtual.</p> <p>De asemenea, în contextul intenției de creare a unui muzeu virtual se recomandă consultarea proiectului de lege cu Instituția Publică Agenția de Guvernare Electronică,</p>	Se acceptă. Urmare avizului Cancelariei de Stat, norma a fost expusă după cum urmează: „muzeu virtual – instituție digitală, care îndeplinește funcțiile sale prin expunerea și promovarea colecțiilor digitalizate în scopul educării și schimbului de cunoștințe și este accesat de către public prin intermediul conexiunii la internet utilizând tehnologiile noi.”

			care are misiunea de implementare a politicilor de modernizare a serviciilor guvernamentale și de e-Transformare a guvernării în cadrul administrației publice centrale de specialitate, prin oferirea soluțiilor eficiente pentru creșterea calității serviciilor guvernamentale și a actului de guvernare.	Proiectul de lege a fost consultat/avizat de către Agenția de Guvernare Electronică.
		Art.1, pct. 5 din proiect	Prin care se propun modificări la art.5 alin.(8) din lege și substituirea cuvintelor „de arheologie, de istorie” cu cuvintele „ de istorie, de arheologie”, reiterăm obiecția expusă în avizul nr. 15 -90-2909 din 15.03.2024, or aceasta nu a fost luată în considerare.	Se acceptă. La obiecția expusă au fost operate modificări în procesul de avizare nr. 1.
		Art.1 pct.15 din proiect	Se va reexamina oportunitatea elaborării și aprobării Normelor de acreditare a ghizilor în muzeele publice, prin prisma competențelor funcționale ale Ministerului Culturii.	S-a luat act. Ministerul Culturii va elabora și aproba Normele de acreditare a ghizilor în muzeele publice în conformitate cu art.7 alin.(1) al Hotărârii Guvernului nr. 147/2021 cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Culturii.
6.	Comisia Națională a Muzeelor și Colecțiilor (nr. 1 din 29.04.2024)		<p>La art. 2 noțiunea „muzeu” se impune a fi reformulată în conformitate cu definiția de muzeu dată de ICOM în 2022 – „muzeu – instituție de cultură, aflată în serviciul societății, care achiziționează, conservă, cercetează și valorifică, în special prin expunere, patrimoniul material și imaterial. Deschis publicului, accesibil și incluziv, muzeul promovează diversitatea și sustenabilitatea. Lucrează și comunică în mod etic, profesional și cu participarea comunităților, oferind experiențe variate pentru educație, distracție, reflecție și schimb de cunoștințe.”.</p> <p>La art. 3, alin. (1) se propune de a exclude cuvintele „a unui alt muzeu” și de introdus următoarele cuvinte: „ la decizia fondatorului”;</p> <p>La art. 5, alin. (8) după cuvintele „de istorie naturală se completează cu cuvântul „cu”;</p> <p>La art. 6 se propune a fi exclus alineatul (1¹) deoarece această noțiune este deja redată la art. 3, alin (1). La alin (3), același articol cuvântul „se lichidează” se substituie cu „se desființează”.</p> <p>Art.6 se completează cu alineatul nou (5¹) cu următorul cuprins: „Muzeele virtuale se înființează de către persoane fizice sau juridice de drept public sau privat, în conformitate cu prevederile prezentei legi și ale statutelor proprii de organizare și funcționare, avizate de Ministerul Culturii.” La alin. (7), lit. f), alineatul (7³) se va exclude.</p>	Se acceptă. Au fost operate modificări în tot cuprinsul proiectului de lege în conformitate cu obiecțiile expuse.

			<p>Art. 7 se propune a fi expus în următoarea redacție: „Articolul 7. Înregistrarea muzeelor.” Alin. (1), cuvântul „dobândesc” se va substitui cu cuvântul „obțin”. Alin. (3), lit. f), cât și la art. 19, alin. (1) se vor exclude cuvintele „și muncitoresc” deoarece noțiunea de personalul auxiliar prevede atribuții de personal muncitoresc. Alin. (5) se propune a fi exclus, deoarece informația dată ține de Regulamentul de organizare și funcționare a muzeelor. Alin. (6) se propune a fi redat în următoarea redacție: „Registrul muzeelor din Republica Moldova este ținut de către Ministerul Culturii.”</p> <p>La art. 8, alin. (1) după cuvântul „înregistrate” se completează cu „în Registrul muzeelor din Republica Moldova”.</p> <p>La art. 11, lit. a) se propune în următoarea redacție: „a) bunuri culturale clasate sau susceptibile de clasare în patrimoniul cultural național mobil.”</p> <p>La art. 15, denumirea propusă se va expune în următoarea redacție: „Articolul 15 Expertizarea și restaurarea patrimoniului muzeal”, astfel și alineatele (1) și (2) se vor inversa cu locurile.</p> <p>La art. 16¹ prevederile sunt expuse confuz. Textul se propune a fi expus în redacția următoare: „Ghidajul în muzeele cu statut de instituții publice se efectuează de către ghizi acreditați de Ministerul Culturii, conform Normelor de acreditare a ghizilor din muzeele cu statut de instituții publice, aprobate de Ministerul Culturii.”</p> <p>La art. 18, alin. (3) pentru a aduce claritate, prezentul aliniat va fi expus în următoarea redacție: „Prețurile și tarifele pentru serviciile oferite de muzeele publice sunt stabilite de către acestea și aprobate de fondator, în cazul instituțiilor din subordinea autorităților publice centrale, sau de către administrația autorităților publice locale, în cazul muzeelor din subordinea acestora.”</p>	
7.	Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) (nr.167 din 07.05.2024)	La art.6, alin.7	CALM își menține propunerea expusă și în Avizul inițial și consideră că din articolul 6 alineatul 7 al proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii muzeelor nr. 262/2017 urmează a fi exclus Avizul Comisiei Naționale a muzeelor, atât timp cât organizarea funcționării muzeului se realizează complet prin contribuția financiară a autorităților locale.	Nu se acceptă. Ministerul Culturii reiterează argumentele expuse în prima etapă de avizare. Astfel, în conformitate cu art.39 alin.(3) din Legea nr. 100/2017 cu privire la acte normative au fost programate două ședințe pentru a identifica soluții privind remedierea obiectivelor expuse în cadrul avizărilor.

Prin Nota Informativă cu nr. 04/2-09 /17 din 27.05.2024 s-a informat că reprezentanții CLAM nu au delegat persoane și nu s-au prezentat la ședințele programate (se anexează)

Avizare nr.3

1.	Agencia Proprietății Publice (nr.05-04-3581 din 29.05.2024)		În limita competențelor funcționale, comunică despre lipsa obiecțiilor și propunerilor.	
2.	Agencia de Guvernare Electronică (nr. 24/3007-92 din 31.05.2024)		În limitele competențelor instituției, comunicăm că îl avizăm favorabil și nu avem obiecții sau propuneri.	
3.	Ministerul Finanțelor (nr. 07/1-03/48/867 din 03.06.2024)	La proiectul de lege la pct.16 (care modifică art.18)	Cu toate că în <i>Sinteza obiecțiilor și propunerilor</i> se menționează că obiecțiile expuse în demersul nr. 07/1-03/39/667 din 19.04.2024 au fost acceptate, totuși propunerea privind completarea pct.16 (care modifică art.18) cu <i>un aliniat nou</i> nu se regăsește în proiectul de lege. Astfel, reiterăm că pct.16 urmează a fi completat cu un aliniat nou cu următorul cuprins: „la alineatul (2) cuvintele „și sunt gestionate în regim extrabugetar” se exclud”. Suplimentar, la pct.16 se propune expunerea alin. (1) în următoarea redacție: „(1) Activitatea muzeelor aflate în proprietatea publică se finanțează de la bugetul de stat și de la bugetele locale, inclusiv din venituri colectate, în limita alocațiilor aprobate prin legea/decizia bugetară anuală”. În concluzie, Ministerul Finanțelor susține proiectul de hotărâre în urma perfectării acestuia, prin prisma obiecțiilor formulate.	Se acceptă.
4.	Cancelaria de Stat (nr. 30-69-6016 din 03.06.2024)	La Art. 1 pct. 5 din proiect	Prin care se propune modificări la art.5 alin.(8) din lege, propunem excluderea textului: „la alineatul (8): cuvintele „de arheologie, de istorie” se substituie cu cuvintele „de istorie, de arheologie”, întrucât nu este formulată o justificare la acest sens nici în nota informativă la proiectul de lege, nici la nivel normativ.	Se acceptă.
		La Art. 1 pct.15 din proiect	Se va reexamina oportunitatea elaborării și aprobării Normelor de acreditare a ghizilor în muzeele publice, prin prisma competențelor funcționale ale Ministerului Culturii.	Se acceptă. Textul a fost reformulat: Articolul 16 ^l . Ghidajul în muzeele naționale

				<p>(1) Ghidajul în muzeele naționale poate fi efectuat de către angajații muzeelor sau de ghizi externi.</p> <p>(2) Ghizii externi pot efectua ghidaje în muzeele naționale doar în baza acreditării, conform Normelor de acreditare a ghizilor, aprobate de Ministerul Culturii.</p>
		La Nota informativă	Suplimentar, nota informativă la proiectul de lege va fi revizuită în corespundere cu anexă nr. 1 la Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, în special la compartimentele 7. <i>Avizarea și consultarea publică a proiectului</i> și 8. <i>Constatările expertizei anticorupție.</i>	Se acceptă.
5.	Ministerul Justiției (nr. 04/1-5086 din 03.06.2024	La proiectul de lege Pct.1.	Pct.1 alineatul întâi, norma căruia vizează modificarea textului „regulamentul - cadru de organizare și funcționare a muzeelor” se va exclude din cuprinsul proiectului. Este de precizat că, textul citat mai sus se conține nu în tot textul legii, ci numai la art.27 „Dispoziții finale și tranzitorii” din legea de bază. În același timp, atragem atenția că la art. 27 din lege nu se mai poate interveni cu modificări, deoarece prevederile acestuia deja și-au produs efectul. Prin urmare, în măsura în care normele și-au produs efectele juridice, respectivele reprezintă norme consumate în timp și nu sunt susceptibile de modificare.	Se acceptă.
		La pct. 2	La pct.2., textul „2 Articolul 2, noțiunea „muzeu va avea următorul text:” urmează a fi sub forma: „2. La articolul 2: noțiunea „muzeu” va avea următorul cuprins:” în continuare, din alineat se va reda între ghilimele textul propriu - zis al noțiunii „muzeu”.	Se acceptă.
		La pct.3.	Remarcăm că, la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv. În acest context, la pct.3, termenul „cuvintele” urmează a fi scris sub forma „textul”. Aceeași observație este valabilă și pentru termenul „cuvintele” utilizate la pct.5, în primele două cazuri (art.5 alin.(8)).	Se acceptă.
		La pct. 4	Deoarece art.3. se modifică total, se va propune expunerea în redacție nouă a acestuia.	Se acceptă.
		La pct. 6	Referitor la art.6:	Se acceptă.

		<p>În conținutul normei de modificare la alin.(4), pentru corectitudinea redactării, termenul „textul” va fi scris sub forma „cuvintele”, în ambele cazuri.</p> <p>Alin.(5¹), remarcăm faptul că, potrivit regulilor tehnicii legislative, în cazul în care punctul sau alt element de structură al acestuia se expune într-o redacție nouă, dispoziția normativă se plasează din rând nou, cu indicarea elementului de identificare respectiv.</p> <p>Este necesară eliminarea mențiunii „(7)” antepusă textului luat între ghilimele.</p> <p>În contextul soluției propuse la alin. (7) lit. b), considerăm necesar de dezvoltat norma, în sensul de a preciza că fondatorul privat este responsabil de elaborarea și aprobarea regulamentului de organizare și funcționare a muzeelor private.</p>	
La pct.7	În conținutul normei propuse la art.7 alin.(1), textul „ținându-se cont de prevederile alin.(2) urmează a fi exclus.		Se acceptă.
La pct.10	Referitor la art.11 lit a), semnalăm că se impune revizuirea expresiei „va avea următorul text”, întrucât are o utilizare inadecvată și nespecifică regorilor tehnicii legislative.		Se acceptă revizuirea expresiei.
La pct.11	Pentru rigoare în exprimare, cuvîntul „aliniatul” urmează a fi scris sub forma sa corectă „alineatul”		Se acceptă,
La pct. 14	Exprimarea „alineatul unic se completează cu alineatele (1) și (2)” este improprie regulilor tehnicii legislative, fiind necesară reanalizarea structurii art.15. Totodată, pentru rigoarea redactării, propunem ca art.15 să fie prevăzut în redacție nouă.		Se acceptă.
La pct. 16	În conținutul normei propuse pentru art.18 alin. (1), textul „după cuvintele „bugetele locale”” urmează a fi exclus.		S-a luat act. Alineatul (1) a fost reformulat în conformitate cu recomandarea expusă de Ministerul Finanțelor
La pct. 18	În textele propuse pentru art.19 alin.(7) și (8), cuvintele „în vigoare” se vor exclude, deoarece se aplică doar actele normative în vigoare.		Se acceptă.
La pct.19	Referitor la art. 23 alin.(4), pentru corectitudinea redactării, termenul „sintagma” urmează a fi scris sub forma „textul”, or, la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.		Se acceptă.

		La pct. 21	Cu referire la norma preconizată pentru art.27, menționăm că potrivit regulilor tehnicii legislative nu se admit modificări în conținutul normelor acțiunea cărora s-a consumat în timp. Or, de fapt, în ceea ce privește proiectul în discuție, s-ar impune de completat textul acestuia cu art. II consacrat dispozițiilor finale ce ar determina momentul intrării în vigoare și măsurile necesare punerii în aplicare a actului normativ.	Se acceptă. Proiectul de lege a fost completat cu art. II.
6.	Congresul Autorităților Locale din Moldova		Nu a prezentat avizul.	Nu a prezentat avizul.
7.	Centrul Național Anticorupție (nr.06/2/10587 din 27.06.2024)		<p>La pct. 11 , pct.12</p> <p>11. Art.12. [...] la litera e), după cuvintele „bunuri culturale” se completează cu cuvintele „ de o semnificație patrimonială deosebită”;</p> <p>12. Se completează cu articolul 12¹ cu următorul cuprins: [...]</p> <p>c) categoria C – „patrimoniu mobil comun”, care cuprinde bunuri culturale cu tipologii comune, <u>având valoare științifică auxiliară sau particulară.</u></p> <p>Potrivit normei prezente supra, se intenționează îngustarea categoriei de bunuri culturale plasate în gestiunea statului, ca urmare a confiscării de către organele vamale, ca fiind exportate ilicit. Astfel, confiscarea se va realiza doar dacă se constată că bunurile au o semnificație patrimonială deosebită.</p> <p>Cu toate acestea, în cuprinsul Legii nu se utilizează expresia „bunuri culturale de o semnificație patrimonială deosebită”, respectiv nefiind clar cărei categorii de bunuri culturale poate fi atribuit bunul, or potrivit Legii nr. 280/2011 privind protejarea patrimoniului cultural național mobil, la art.5 se statuează trei categorii de bunuri:</p> <p>„ categoria A – „Tezaur”, care include bunuri culturale de valoare excepțională pentru umanitate;</p> <p>categoria B – „Fond”, care include bunuri culturale cu valoare deosebită pentru Republica Moldova;</p> <p>categoria C – „patrimoniul mobil comun”, care include bunuri culturale de însemnătate locală, fără o semnificație aparte, cu tipologii comune, eventual executate în serii mari.”</p>	S-a luat act.

		<p>Respectiv, se constată că noțiunea de semnificație patrimonială deosebită nu poate fi încadrată cu certitudine niciunei din categoriile menționate supra, fapt ce poate oferi posibilitatea unei interpretări eronate și/sau chiar abuzivă din partea persoanei responsabile de evaluarea bunului, în funcție de interesele urmărite.</p> <p>Prin urmare, se atestă necesitatea stabilirii clare a bunurilor culturale care pot fi supuse confiscării și transmiterii de către organele vamale în gestiunea statului, astfel încât să fie prevenită lezarea intereselor statului.</p> <p>Complimentar, în ce privește includerea normei privind stabilirea categoriilor de bunuri culturale în Legea nr. 262/2017, se atestă necesitatea revizuirii denumirii stabilite la categoria C „Patrimoniu mobil cultural”, întrucât diferă de cea utilizată de Legea nr. 280/2011, or în contextul amendării cadrului normativ se vor respecta rigorile de elaborare a actelor normative, unde la art.3 alin.(4) din Legea nr. 100/2017, se stabilește că „<i>Actul normativ trebuie să se integreze organic în cadrul normativ în vigoare, scop în care: a) proiectul actului normativ trebuie corelat cu prevederile actelor normative de nivel superior sau de același nivel cu care se află în conexiune;</i>”.</p> <p>Recomandări:</p> <p>Se recomandă uniformizarea terminologiei utilizate la proiect, pct.11 și pct.12, inclusiv prin substituirea expresiei „de o semnificație patrimonială deosebită” cu denumirea utilizată în Legea nr. 280/2011 (de exemplu: „cu o valoare excepțională pentru umanitate” - în funcție de categoria de bunuri culturale intenționată a fi protejată și transmisă în gestiunea statului).</p>	<p>Se acceptă.</p> <p>Conform recomandărilor Centrului Național Anticorupție în proiect la pct.11 și pct.12 a fost uniformizată terminologia în conformitate cu denumirea utilizată în Legea nr. 280/2011.</p>
--	--	--	---

Secretar de stat

Andrei CHISTOL